

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Három magyar lapot bojkottált a Magyar Párt hajózási hirdetések közlése miatt

Kolozsvár, december 11.

Az újságok több ízben foglalkoztak már a kivándorlási ügynökségek üzelmeivel és hírt adtak arról is, hogy a Magyar Párt elnöksége országos akciót indított a hajózási társaságok tevékenységének ellensúlyozására. Ez az akció a brassói nagygyűlés emlékeztető határozata alapján indult meg és a magyar nyelvű sajtó természetesen támogatására számított.

A Magyar Párt elnöksége annak idején felszólítást intézett az összes erdélyi lapokhoz, hogy a kivándorlási társaságok hirdetéseit ne közöljék. A párt főtitkári hivatala most közli, hogy ez a felhívás nem járt kellő eredménnyel, mert akadt Erdélyben három magyar napilap, mely

továbbra is leadta a kivándorlásra csábító hirdetményeket. A Magyar Párt körében rendkívül kinos feltűnést keltett ezeknek sajtóorgánomoknak közérdekelles magatartása. Az elnökség ezért elhatározta, hogy a rendbontó orgánomokat bojkott alá veszi és erről értesíti a vidéki tagozatokat. Amennyiben a Magyar Párt a bojkottal sem érne el eredményt, úgy a közvélemény előtt fogja megbélyegezni a brassói nagygyűlés határozatait nem respektáló lapokat.

Miután csaknem az összes erdélyi és bánági városokban akadnak magyarnyelvű lapok, melyek hajózási hirdetéseket közölnek, érdeke volna tudni a nyilvánosságnak, hogy mely lapokra vonatkozik a bojkott.

Egytagu küldöttség jön Temesvárra

a zsombolyai nyugdíjasok nyugdíját kérni

— Akik Zsombolyának Romániához való csatolása óta ígéretekből élnek. —

Zsombolya, december 11.

Nyugdíjasnak lenni keserves sors még akkor is, ha a nyugdíjat rendszeresen kapja az, aki egy élet hosszu munkája után arra élesztorult. A nyugdíj olyan kevés, olyan csekély a mai horribilis nagy drágaság mellett, hogy abból tengődni is alig lehet, nemhogy megélni. Még keservesebb a sorsa annak a nyugdíjasnak, aki

nyugdíj nélkül

van nyugállományba helyezve.

Zsombolyán számos vasuti altiszt él nyugalomban. Ezek azért húzódtak ebbe a kis városkába, mert azt hitték, hogy öreg napjaikra még olcsóbban élhetnek meg a gazdag helyen. Azonban sajnos éppenséggel nem tudnak megélni és pedig leginkább azért nem, mert huszonegy hónap óta egyáltalán semmi nyugdíjat nem kapnak. Mikor Zsombolyát huszonegy hónap előtt Romániához csatolták, az ottani vasuti nyugdíjasoknak megígérték, hogy rendszeresen fogják kapni nyugdíjaikat csak adják be eziránti kérvé-

nyeiket. A vasutasok a kérvényeket megcsinálták, beadták, jelentkeztek a vasutigazgatóságnál Temesvárott és a pénzügyigazgatóságnál is. Bizalommal várták ügyük elintézését, azonban ez

mindegyre késett.

Azóta már három hónap híjján két esztendő telt el, azonban a vasutasok még mindig várnak nyugdíjaikra.

Leírhatatlan az a mostoha sors, amelyben ezek a szegény vasutasok sanyiódnak. Igazi nyomor, inség közepette élnek. A legtöbben közadakozásból tengődnék és ha jószívű emberek szánalomból nem juttatnának nekik egyet-mást, akkor már régen éhen veszték volna. Az illetékes hatóságokhoz és a nyugdíjasok egyesületéhez számtalan felterjesztést intéztek, azonban

mindannyiszor eredménytelenül. Sok esetben egyáltalán nem kaptak választ, ha pedig kaptak, az üres ígéret volt.

Most arra határozták el magukat, hogy egyik társukat beküldik Temes-

várra, hogy nyugdíjukat szorgalmazza ki. Pénzük erre nem igen van s úgy akarnak magukon segíteni, hogy a szükséges költséget összegyűjtik. Píruulva, szegyenkezve kéregetik össze az utazási kiadásokat s remélik, hogy ennek az egy tagból álló szomorú deputációnak az utja

eredményes lesz.

Felhívjuk a zsombolyai vasuti nyugdíjasok nyomoruságára az illetékes hatóságok figyelmét s kérjük, hassanak oda, hogy a régen esedékes nyugdíjak kiutalása sanyaru helyzetüknek véget vessen.

Városi titkárság

lesz Temesvárott

Temesvár, december 11.

Temesvárott a városi hivatalok átszervezésével kapcsolatosan — mint már jeleztük — hat ügyosztály fog működni január hó elsejétől kezdve. A közigazgatási osztály élére Bugariu Koriolán dr. kerül, a vallási és közoktatási ügyek osztályát Biraescu György, a gazdasági és a községi javak kezelési osztályát Heim Ernő dr., a pénzügyi osztályt Disela Pál, a műszaki és a közutak, középítkezések osztályát Horsea Kornél, az egészségügyi és a szociális intézmények osztályát Irinyi Sándor fogja vezetni. A jelenlegi főjegyzői hivatalból városi titkárság lesz, amely a személyzeti ügyeket látja majd el. Ennek vezetője Sagovici Sámuel dr. lesz, vezértitkár címmel. A többi városi hivatalnokot az egyes ügyosztályok keretein belül osztják be. A jelenlegi tisztviselői kar megmarad és bizonyára a legközelebb megtartandó román nyelvvizsga után sem fognak a városi tisztviselők megfogyatkozni.

Külföldi szakmunkások

tavaszig maradhatnak Romániában

Temesvár, december 11.

Az országban alkalmazásban lévő, idegen állampolgársággal bíró munkásokra és alkalmazottakra vonatkozólag a közmunkaügyi miniszterium tegnap új döntést hozott. Az új rendelet szerint, mindazon idegen állampolgárok, akik valamely belföldi vállalatnál állanak alkalmazásban, 1926 június hó elsejéig tartózkodhatnak az országban. Ez az új intézkedés meg azokra az idegen állampolgársággal bíró alkalmazottakra is vonatkozik, akik a munkaügyi felügyelőség mellett működő felülvizsgáló bizottságtól ennél az időpontnál rövidebb időre nyertek tartózkodási engedélyt.

Az új reedelet még tegnap közölték az összes állambiztonsági hivatalokkal, amelyek a lejárt tartózkodási engedélyeket — munkásoknak és alkalmazottaknak, — minden további nélkül 1926 június elsejéig meghosszabbítják. Igen természetes, hogy ez az új intézkedés csak azokra vonatkozik, akik tényleg speciális alkalmaztatásban állanak, azokra, akik családi ügyekből, vagy más körülményekből kifolyólag jöttek Romániába, nem vonatkozik ez az automatikus meghosszabbítás.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2·38·5, Párisban 12·10

Az Orient-Raio (Rador) jelentései:

Zürichi utőtőzsde december 10-én:

Berlin 123·50, Amsterdam 20·84, Newyork 518·75, London 2515·—, Páris 19·57, Milano 20·88, Prága 15·37, Budapest 72·70, Belgrád 9·20, Bukarest 2·38·5, Varso 61·—, Bécs 73·12.

Temesvári magánforgalom december 11-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 218, angol font 1061·5, francia frank 8·24, svájci frank 42·20, líra 8·82, szokol 6·48, dinár 3·88, magyar korona 3·20, osztrák, silling 30·82.

A liberálisok ellen

foglaltak állást a volt liberálisok

Bukarest, december 11.

A kamara éjszakai ülésén Kräuter Ferenc dr. szólalt fel a magánoktatási javaslatához és hangoztatta, hogy a kisebbségi jogok az állami iskolákban nincsenek kellőképpen biztosítva. A tisztán németajku községekben csak román óvodák vannak.

A kamara tegnap délutáni ülésének megnyitása előtt élénk vita tárgyát képezte a délben megtartott minisztertanács egyik határozata, amelynek értelmében a tatarbunari per kisebb büntetéssel sújtott vádlottai amnesztiában fognak részesülni. A képviselők pártállásra való tekintet nélkül elégedetlenül fogadták ennek a határozatnak a hírét, mert azt a kormány gyengeségének tulajdonítják. A tegnapi ülés szenzációja volt egyébként a liberális disszidens csoport nyílt állásfoglalása a kormánnyal szemben. Az állásfoglalás a csoport elnökének Aslan képviselőnek Cipoianu miniszter ellen benyújtott interpellációjában nyilvánult meg. Az interpelláció ugyanis azzal vádolja Cipoianu-t, hogy a földosztások alkalmával visszaéléseket követett el, mert felesége birtokát mentesítette a kisajátítás alól.

A Bánság felosztása

három megyére még nem befejezettény

Temesvár, december 11.

A bukaresti napilapok híradása nyomán érkezett el Temesvárra az az értesülés, hogy a kormány a legutóbbi napokban végleg döntött a Bánság megyéinek közigazgatási felosztása tekintetében. A területi beosztás olyformán intéződött el, hogy a Bánságnak három megyéje lesz: Temes-Torontál, amelynek székhelye Temesvár, Karas-megye Lugos székhellyel és Szeverin-megye Oravica székhellyel. Eszerint a jelenlegi Krassó-Szörény megyét két részre osztották, ami maga után vonja Temes megye keleti járásainak esetleges megcsonkítását.

Felkerestük Oprea János prefektust, aki erre a kérdésre a következőket mondotta munkatársunknak:

— En eddig semmiféle hivatalos értesítést nem kaptam arra vonatkozólag, hogy a területi beosztás milyen formában nyert elintézését. Tudtommal december tizedikére ebben a kérdésben a miniszteriumba értekezletet hívtak össze, amely éppen ezzel a kérdéssel volt hivatva foglalkozni.

Hárman valának

akik járlat nélkül vásároltak disznókat

Temesvár, december 11.

Rusz Ádám temesvári hentesmester, Száva Ádám napszámos és Petrovičs Péter ügynök a rendőrbíróhoz kerültek, mert feljelentették hármukat, hogy sertésekkel kereskedtek, melyekre azonban csak a legkritikább esetben váltották ki a járlatot. A legtöbb esetben a falun vásárolt sertéseket még a helyszínen vágták le és csak a husukat hozták be Temesvárra. Ezzel aztán, hogy a járlatokat nem állították ki és nem iratták át, bizonyos megtakarításokat értek el.

Rusz Ádám a mai tárgyaláson kijelentette, hogy a feljelentés feltétlenül rosszhiszemű, mert legfeljebb egyszer történhetett, hogy az egyik sertésről tévedésből nem állították ki a járlatot. Hasonlóan vallott Petrovičs Péter ügynök is, ki tiltakozott az ellen, hogy mint hivatalos kupec ne tudná, hogy minden élőállathoz járlatot kell kiállítani. Egyedül csak Száva György ismerte be, hogy voltak járlat nélküli sertések is. A rendőrbíróhoz mindhármukat ezer-ezer lei pénzbüntetésre ítélték.

A kisebbségek zavartalan együttműködése a többséggel volt célja a békeszerződések kisebbségi rendelkezéseinek

Genf, december 11.

A Népszövetség tanácsának tegnapi bizalmas ülése a leszerelés problémájával foglalkozott és Benes csehszlovák delegátust bizta meg, hogy a beérkezett jelentéseket dolgozza fel. A bizalmas ülést nyilvános ülés követte, amelyen Ausztria pénzügyi szanálása került szóba. Chamberlain felolvasta a kiküldött bizottság jelentését, amelyben felhívják az utódállamokat, hogy kössenek Auszriával kereskedelmi szerződéseket az ország szociális helyzetének szem előtt tartása mellett.

A tárgysorozat következő pontja Magyarország szanálása volt. Elsőnek Bethlen István gróf magyar miniszterelnök tartott hosszabb beszédet, majd Petrescu Comnen román és Jovanovic jugoszláv delegátusok tiltakoztak az ellen, hogy Magyarország újabb kölcsönt kapjon, mielőtt a kölcsön hováfordításának pontos rendjét nem

ismerik. A Népszövetség tanácsa ezután elhatározta, hogy jövő évi április 15-re nemzetközi utlevélkonferenciát hívnak össze.

Végül Mello-Franco brazilai kiküldött tett jelentést a kisebbségi kérdésről. Elutasítását javasolja annak az indítványnak, melyet Apponyi Albert gróf a legutóbbi ülészen a kisebbségi kérdés kezelésére vonatkozólag tett. Chamberlain pontosan körvonalozta a békeszerződéseknek a kisebbségek védelmére vonatkozó intézkedéseit és kijelentette, hogy a cél nem etnikai autonóm egységek kreálása az egyes államokon belül, hanem a kisebbségek zavartalan együttműködése a többséggel és fejlődésük biztosítása. Benes köszönetet mondott Mello-Francónak a kisebbségi kérdés helyes interpretálásáért és kijelentette, hogy Csehszlovákia kezdettől fogva ilyen politikát követett a kisebbségekkel szemben.

Costa-Forut véresre verték

— A numerus clausus évfordulója Kolozsvár kivételével mindenütt csendben ment végbe —

Temesvár, december 11.

Három esztendeje volt tegnap, hogy a romániai diákság mozgalmat indított a numerus clausus érdekében. Az évfordulóval kapcsolatosan az egyetemi városokban tüntetések folytak le az idén is, de komolyabb természetű incidensre tegnap estig csupán Kolozsváron került a sor. A hatóságok mindenütt elővigyázatossági rendszabályokat léptettek életbe.

Temesvárott

a tegnapi évforduló teljes csendben ment végbe. A volt hadbírósi épületben levő diákothon lakói délelőtt kivonultak a városba, a Gyárváros felé haladtak, ahol zárt sorokban énekelve meneteltek és a Belvárosba visszatérve rendben keresték fel újból a diákothont. Zavartalan felvonulása volt a diákságnak este hét óra körül a Lloyd-soron is.

Kolozsvárott

déli tizenkét órakor rendezett az egyetemi ifjúság tüntetést a város főterén. A tüntetők soraiból sűrűn hangzott fel Morarescu főhadnagy neve is, aki iránti rokonszenvét így juttatta kifejezésre a diákság. Mivel a hangulat kezdett a városban izgatott lenni, a kereskedők leengedték üzleteik vasredőnyeit, attól tartva, hogy a tüntetés esetleg elfajulhat. Komolyabb incidensre este került a sor a vasuti állomáson, ahol Costa-Forut, az ismert román publicistát és újságírórt este sulyos tetteges bántalmazás. Costa-Foru Kolozsvárról tegnap este hét órakor az ekspreszvonattal akart Bukarestbe utazni. A

vonat elindulása előtt mintegy harminc főből álló csoport botokkal felfegyverezve berontott a vasuti étterembe és szidalmak közepette Costa-Foru támadt. A kiváló publicistát az egyik ütés olyan erővel érte, hogy

lefordult a székről.

Costa-Foru a rendőrök támogatták és vitték be az inspekciós szobába, ahol azonnal orvosi segítségben részesítették. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Costa-Foru az ütések következtében hét sebből vérzett. Más forrás szerint Costa-Foru sérülései olyan sulyosak, hogy a kolozsvári klinikára kellett szállítani.

Bukaresten

az egyetemi tanács a kiújult diákmozgalmakra való tekintettel elhatározta, hogy a fővárosi egyetemeket december hó tizennegyedikéig zárva tartja. Ezen idő alatt megteszik a szükséges intézkedéseket az előadások további rendjének biztosítására. A fővárosi egyetemi hallgatók tegnap délelőtt Te Deumot hallgattak a Mihai Voda templomban, amely után tíz tagból álló küldöttség felkereste az ismeretlen katonai siremlékét, ahol koszorút helyeztek el. Ezután zárt sorokban felvonultak a tiszti kaszinó épületéig. Itt utjukat állották. Erős csendőr- és rendőrcsapat a tömeget szétválasztotta, amely nem tanúsított ellenállást. Az egész fővárosban tegnap délelőtt katonai járőrök cirkáltak és a helyőrség is készenlétben állott, de beavatkozásra nem került sor.

Temesvár hadbírószékhelyét kap

A jövő héten lesz a felavatási ünnepély

Temesvár, december 11.

Temesvár közvetlenül a háború előtt kapott hadbírószékhelyét erre a célra annak idején külön épületeket is létesítettek a Belváros szélén, a nagyvásártérre vezető úton. Az impériumváltozás után Temesvár egy ideig megmaradt hadbírószékhelynek, a hadbírószékhely számának apasztásakor azonban négy év előtt megszünt az lenni. Ennek az intézkedésnek kellemetlen következményei

Temesvár és vele az egész Bánság katonai bíráskodás tekintetében a nagyszebeni hadbírószékhelyhez került. Ez az ügyek elintézését igen megnehezítette. A vádlottaknak, tanúknak, valamint a védőknek sokszor kellett az utat Temesvár és Nagyszeben között megtenniük, ami nemcsak sok költséggel járt, hanem a tárgyalások lefolytatását is késleltette. Azonkívül nagy baj volt az is, hogy a nagyszebeni hadbírószékhely ügyekkel mindig

munkát nem győzte.

Felsőbb katonai hatóságok ennek fogva már régebben azzal az eszmével foglalkoztak, hogy Temesvár újból felállítsák a hadbírószékhelyt, mely most valóra vált, mert Mardescu hadügyminiszter elfogadta erre vonatkozó előterjesztést és temesvári hadbírószékhely felállítását megadta a hozzájárulást.

A temesvári hadbírószékhely régi hadbírószékhely épületében lesz és december 15-én lesz az ünnepélyes felavatás. A hadbírók és királyi biztosok kiválasztása legközelebb történik meg.

A lakáshiány döntő ér

a semmitűzők előtt

Temesvár, december 11.

Három esztendő előtt a temesvári Diaconovici Loga liceumból a kultuszminiszteriumtól leirat érkezett, mely közli, hogy a miniszter Bejan Szilviusz igazgatót az igazgatói teendők végzésétől felmentette és helyettesével a munkakörrel Coman Agoston tanárt bizta meg.

Bejan Szilviusz az igazgatói juttatást a leirat vétele után azonnal adta utódjának, kijelentette azonban, hogy az intézetben lévő igazgatói teendők közül nem távozik, mert a jelenlegi rossz lakásvizonyok között megfelelő lakást kapni másutt nem tud. Így ugyan, — mondotta — hogy a lakást mint igazgató kapta, azonban mint tanár továbbra is megmarad az intézet kötelékében és így a lakásra szüksége van.

A tanfelügyelőség erről jelentett a kultuszminiszteriumnak, mi intézkedett, hogy a lakás kiürítésében bírói eljárás induljon. meg is történt, azonban Bejan Szilviusz a rá nézve kellemetlen határozat ellen a semmitűzőkhez felelt. A semmitűzők ebben az ügyben most mondta ki a döntést, mely szerint Bejan Szilviusz volt igazgató továbbra is az igazgatói lakás használatában marad.

Gyilkol a gáz

Egy halálos és egy súlyos baleset Temesvárott

Temesvár, december 11.

Munkástragédia játszódott le tegnap a villamosvasutak gyárvárosi remizében. Siket Gyula huszonhárom éves vízvezeték szerelő azt a megbízást kapta, hogy egy szárítókályhát igyekezzék felolvasztani a remizében, amelynek csöveit, amelyek a hidegben befagytak. Siket a megbízást hűvös helyiségbe ment, hogy a megfagyott csöveket megigazítsa. Hogy munkáját nyugodtabban elvégezhesse, magára zárta az ajtót. Hogy mi történt a szerencsétlen emberrel, azt nehezen lehet megállapítani. Órákon keresztül nem jelentkezett és ezért a személykeresésére indult. Siket Gyulát hol találták meg. Öngyilkosságról lehet szó. Valószínű, hogy a szárítókályha füstjétől elájult és a kizűrt gázok okozhatták halálát. A kivont mentők és a kerületi orvos sem segíthettek már rajta. A hullát kiszállították a gyárvárosi temető halottasházába. A holttestet ma boncolják fel, szerencsétlen embert agg özvegy édesanyja siratja, aki minden támasz nélkül áll.

Majdnem hasonló sors érte Lov Mihályt, a Wendt-kávéház huszonnégyesztendősz szolgáját, akit reggel ugyancsak eszméletlenül találtak a kávéházban. A mentők magához térítették és megállapították, hogy a szénfűtött kályhából kiáramló gáz károsította el. Kórházba szállították.

CSAK IGAZ LEGYEN. Bukarest jelentik: A tegnapi minisztertanács riefikálta a román és jugoszláv vasúti megállapodását a Sztamora-bázi valamint a Módos-Keresztes-párd vasútvonal megnyitására vonatkozólag. Az új vasútvonalon már január elején, — most már teljes bizonyossággal, — megindul a forgalom. A pontok két vonatpár fog közlekedni.

Brillians ékszer
értékes régiségek, műtárgyak alkalmi vételek
Stenbergnél.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Kubikus, színész, szerzetes

és végül világhírű író lett Raymond László, aki *Parasztok* című regényével megnyerte a tavalyi irodalmi Nobel-díjat. Most halt meg Varsóban ötvenhétéves korában. Fiatal korában igen hányatott élete volt és a legalacsonyabb napszámot munkát véggezte. Később vándorszínész lett, majd belépett a pálosok szerzetesrendjébe. A kolostorban kezdett írni és első írásain erősen meglátszott a Zola-féle realizmus hatása. Emiatt ki kellett lépni a kolostorból és Raymond hányatott élete egész a kubikus sorsig züllött. Később ispáni állást kapott egy földbirtokon és falnyai magányában írta meg négykötetes regényciklusát a lengyel parasztokról. Ez a regény egy csapásra ismertté tette a nevet s egy varsói kiadó tette lehetővé a további munkásságát. Egymásután jelentek meg könyvei, amelyeknek nagy részét idegen nyelvekre is lefordították. A *Parasztok* kívül világhíre lett ezért „1794” című történelmi trilogiája, amelyben a nemesi Lengyelország kimúlását írta meg. Néhány hónappal ezelőtt a lengyel parasztság hatalmas ünnepe rendezett a költő tiszteletére és falusi háza előtt csaknem kétszáz ezer lengyel parasz vonyult el a költő előtt. Temetéséről a lengyel állam intézkedik.

— A DÉLI HIRLAP VASÁRNAPI SZÁMA NYOLC OLDALON jelenik meg és egy gyönyörű keresztretjvényen kívül tárcát, gyermekmellékletet, szenzációs riportokat és az összes bel- és külföldi híreket tartalmazza. Ara négy lei.

— Az orsovai Katolikus Kör felavatása. Az orsovai Katolikus Kör, amelynek létesülése elsősorban is Manoeuvre Péter plébános, szentszéki tanácsos érdeme, nagy ünnepélyességgel avatták fel. Az új kör amelynek részére a katolikus iskolát alakították át, tizenhat tágas teremről áll. Jótékony célu előadások megtartására pedig egy színpaddal felszerelt harmincméteres nagy terem áll a műkedvelők rendelkezésére. Az építkezési költségek közel egy milliót tettek ki, ami közadakozásból gyűlt össze.

— Ez hiányzott még. Bukarestből jelentik: A vonatok a fővárosból pontosan indulnak el, de nagy késéssel érkeznek. Különösen a kisenewi és temesvári vonalon ütközik nagy nehézségekbe a forgalom lebonyolítása. A konstancai vonalon több tehervonat a nagy hófúvás következtében elakadt és képtelen volt utját folytatni.

• A Lloyd Taverna műsora világszenzáció.

Ioan Minnich

autófelszerelési szaküzletében található minden dimenziójú köpeny és tömlő

◆
Belváros, Dom-tér
és Hunyadi-utca sarok

128

„Mégmámorosodtam a fővárosi élettől...“

A parasztvállalkozó a sikkasztott pénzt könnyelmű nővel költötte el.

Temesvár, december 11.

Szomorú ez a riport is, mint mindig, amit a sárgára meszelt ügyész-ségi épület rejtelmes lakóiról írunk. Talán az parancsol megállást, hogy ez egyszer nem úri szélhámosról írodik, hanem a föld egyszerű gyermeke lépett a sikkasztók és csalók sorába. Predits Dusan nagyszentpéteri tiszteletes, Kleits Miklós, Jung Vilmos, Wahl János, Vidak Lázár, Nikolausz Mátyás, Heisz József részben nagyszentpéteri, igrisi, perjámosi lakosok feljelentést tettek Pascu István harminckétéves igrisi földműves ellen, hogy 1925 nyarán megvásárolta tőlük a buzájukat azzal, hogy a pénzt néhány nap múlva, amint az üzleteit lebonyolította, kezikhez lefizeti. A parasztszerek egymásután fuvarozták az állomásokra a buzát, Pascu dirigált, intézkedett, szállított, de a károsultak hiába várták a pénzüket, az a buzával együtt eltűnt.

Hosszas nyomozás és kutatás után sikerült a bűnös manipulálót Bukarestben elfogni. Most itt áll a vizsgálóbíró előtt. Egyszerű parasztember. Alig végzett négy elemi. Az ember szinte elesdálkodik, hogy ez az ember honnan merítette azt a sok fufangot és agyafurtságot, amellyel a károsultak egész légióját sikerült becsapnia. Teljesen hihetetlen, hogy ez a paraszti gunyában bujtatott Pascu István rövid négy hónap alatt elköltött egy félmillió leit. Nyugodtan és megfontoltan diktálja jegyzőkönyvbe személyi adatait, úgy látom, hogy egy kis önbizalom tükröződik vissza az arcán. Tetszeleg önmagának a bűnöző szerepében. Kimérten adja meg a feleletet a feltett kérdésekre, amelyeknek mindig ugyanaz a mottója:

— Az Isten éltesse vizsgálóbíró ur, én nem követtem el semmit. Majd kitudódik az ártatlanságom...

Hatalmas ügydarabba növekedett már ennek a Pascu Istvánnak az ügye. A sok feljelentés, panasz egymás mellett fekszik, nem bántják egymást, mindegyik sir és jajgat. A pénzek, amiket visszakövetelnek, csinos ledér lányok és bukaresti csapások büzös asztalán maradtak.

Pascu felfigyel reám, feltűnik neki, hogy jegyzek. Istenem annyi kézen,

A KONZERVATIVOK ELÉGEDETLENK A NÉPPÁRTAL. Bukarestből jelentik: Marghiloman hívei, akik nemrégiben kimondták a fuziót az Averescu-párttal, nagyon elégedetlenek és kifogásolják a jelenlegi pártvezetést. Amennyiben Averescu tábornoknak sem sikerülne a békét helyreállítani, valószínű, hogy Marghiloman volt párt-hívei en bloc kilépnek az Averescu-pártból.

• A liberálisok és az ellenzéki pártok folyton veszekednek, de abban az egyben egyetértenek, hogy Fa Mihály Telekház-téri és Maria melletti üzleteiben remek felvágottat lehet kapni.

— A magyarországi numerus clausus a Népszövetség előtt. Genfből jelentik: A Népszövetség tanácsa tegnap foglalkozott a magyarországi numerus clausus ügyével. Mello Franco brazil delegátus, mint előadó, felolvasta jelentését, amely egybefoglalja a kérdés történetét és ismertette a magyar kormány érveit. Klebelsberg Kunó gróf szólalt fel ezután és beszédében hivatkozik a magyar zsidók tiltakozására egy idegen beavatkozás ellen. A magyar kormány nézete az, hogy a numerus clausus nem állandó jogi intézkedés, hanem átmeneti rendszabály. Beszéde végén hangoztatta, hogy a Népszövetség tanácsa vegye tudomásul a magyar kormány nyilatkozatát és térjen napirendre a petíció felett. Mello Franco arra kérte a tanácsot, adjon újabb jelentés előterjesztésére időt, amit az ülés elfogadott.

• Karácsonyra! Török Sándornak, Kör- és karikatúráival megjelentető könyve. Karácsonyra

annyi jegyzőkönyvezésen ment már keresztül, hogy minden újabb, a személel kerülő személy érdekli. Megkísértem szóba elegyedni vele. Megvagy az állásba vágja magát. Megszokta már. A fogház levegője katonás rendet követel. Pascu István a nagy don Juan, az élettől megrészegetett szegény paraszt, már másképp el sem tudja képzelni. Valami mohóság ül az arcára, izgatott kézmozdulatok kísérik minden szavát, mintha ettől függne a szabadulás.

— Én jóhiszeműleg vásároltam a buzát, jóhiszeműleg szállítottam el, mert meg voltak az üzleti összeköttetésem és az áru már meg volt velem, amikor én átvettem az embekektől. Tudja a sulyos gazdasági krízis, a pénztelenség, az ekszporttilalom megakadályozott engem is, hogy vállalt kötelezettségeimnek eleget tegyek.

— Jó, rendben van, de hol a pénz? — kérdezem.

Pascu buta arccal tekint fel, mintha nem értené a kérdést. Pénz! Idegen fogalom, már nem is emlékezik vissza rá, hogy néz ki egy ötszázleies, pedig hogy dobálta még csak néhány héttel ezelőtt is.

— Becsaptak engem is, — arca felderül Pascunak, egy új reményszál, amibe belekapaszkodhatik, — átvették tőlem az árut, de nem fizették ki. Nincs pénz, valahol, valamelyik brailai, vagy galaci raktárban hever az árum. Én az egész pénzből csak hatvankétezer leit költöttem el. Mégmámorosodtam, megrészegettem Bukarestben, jólesett tudni, hogy van pénz és dobáltam, nem gondoltam arra, hogy valamikor így kell számot adnom róla. Azt hittem, hogy az áru hasznából könnyen fedezhetem ezt a csekély kiadást. Nem akartam én senkit sem becsapni, ártatlan vagyok uram, teljesen ártatlan...

Még egyszer megnézem ezt a Pascu. A szűkre szabott paraszti pantalló, a szakadásnak induló kabát, a rojtos kéking és az úri kedvtelések nem simulnak egymáshoz.

Kedves Pascu István miért ártottad magad úri mesterségbe. Csalni, sikkasztani, buja nővel csókolózni nem való ilyen szegény földfiának. A falu szívében még tiszta, balzsamos a levegő, az asszonyok csókja is szentebb. Kár volt...

— RÉSZEK EMBER HALALA. Megírtuk, hogy Denta községben Kriszta Péter, jómódu hatvanéves gazdát holtan találták udvarán. A hullát tegnap boncolták fel. A boncolás megállapította, hogy Kriszta Péter természetes halállal halt meg. Részeget tért haza a koresmából, valamibe megbottolt és agrázkódot szenvedett, amely a halálát idézte elő.

«Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogápolószer a FARMODONT fogkrém és szájviz. Kivánatra mintát és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a «Farmacon» gyógyáruanyagkereskedés és laboratórium, Timișoara.»

• A Pátria-kabaré műsora naponként nagy közönséget vonz. Fellépnek az összes szerződött tagok. Nagyszerű bohózat, tánc- és magánzámok szórakoztatják a közönséget. Előadás után bar-tabarin.

• Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár a Bánát legnagyobb divatruházában a Whitehouseban ezelőtt Délvidéki.

EZÉRT KELLETT MEGBUKTATNI A DIÁKOKAT. Bukarestből jelentik: A n g h e l e s c u közoktatásügyi miniszter körrendeletet intézett az összes liceumok igazgatóihoz. A rendelet reámutat az érettségi vizsgálatok lesújtó eredményére és megállapítja, hogy az nagyrésztben a tanárok felületes és minden alaposágot nélkülöző munkája miatt következett be. A miniszter felhívja az igazgatókat, hogy a jövőben az előadásokat sürűbben ellenőrizzék.

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó, aki mostanában bizonyára érdeklődéssel nézegeted a hőmérőt és a higany esését szinte olyan aggodalommal figyeled, akár a lel esését. Petőfi Sándor egyik versében azt kérdezi, hogy hol a boldogság mostanában? És mindjárt meg is mondja, hogy a barátságos, meleg szobában. Soha ennél nagyobb igazságot nem foglaltak rimbe. Bizony szeretünk ilyenkor a kályha mellett csücsülni. Talán színházba és hangversenyre is azért járunk, mert ott jó meleg van? Hopp, álljunk meg a hangversenynél! Ezen a héten hangversenyen voltunk, hol bizony hideg volt. A rendező Bánát egyszerűen elfelejtett befűteni. Ugy gondolkozott talán, hogy majd felmelegíti játékaival a művész a hallgatóságot. Ez azonban, sajnos, nem sikerült. Mindenki fázott, mindenki didergett és mindenki szidta a hangversenyrendezőket, kik a busás haszon kívül még a fűtési költséget is zsebrevágták. Mindenki mérgeződött, csak a ruhatáros volt boldog, mert a közönség egy szálig még hangverseny megkezdése előtt szedte ruháját a ruhatárból és a ruhatáros legalább mehetett melegebb helyre, haza, ahol bizonyára fűtve volt.

* A MOSKOVICZ IPARI MŰVEK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, NAGYVÁRAD, ezennel közhírré teszi, hogy elsőrendű minőségű sajtolt élesztőjének Temesvár és a Bácság területén való forgalomba hozatalával a mai napon a Spitzer Benjamin és Fia temesvári céget, mint vezérképviselőt bízta meg, Temesvár-Gyárvaros, Főutca (Strada Dacilor) 34. szám. Telefon 277.

* Ki sajnál 100 leit, hogy kinevethesse magát, uelött mások kinevetik? 15-én jelenik meg Török Sándor könyve Kóra hatvan karikatúrájával. Siessen, rendelje meg. Karácsonyi ajándék.

— A nyulvadászat csak Szilveszterig tart. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi miniszterium körrendeletet intézett az összes prefektúrákhoz, amelyben értesítette, hogy nyulra vadászni csak december harmadéig lehet. A rendelet ellen vétők szigorú büntetésben részesülnek.

— Karácsonyi országos vásár. Az idei temesvári karácsonyi vásár december 17-én és 18-án, a jövő hét csütörtökjén és péntekjén tartják meg.

* Elegáns estélyi selyem smockinging, fraking, keztyűk, harisnyák, sálak, nyakkendők, gombok stb. Olcsó szabott árak. Pazar választékban. Papp Gábornál, Belváros, Merczy-utca.

* Sok pénzt takarít meg, ha ruháit Ardelean férfiszabónál rendeli meg. Erzsébetváros, Str. Moșilor 6.

Két villamosmegállót visszaállítottak. A városi tanács tegnap foglalkozott a jözsefvárosi villamos megállóhelyek kérdésével. A városi tanács olyképpen döntött, hogy egyelőre bizonytalan időre visszaállítja a Kossuth Lajos-utca és Arany János-utca sarkán, valamint a Preyer-utca és Csillag-utca sarkán levő megállóhelyeket. Ezek azonban csak feltételes megállóhelyek lesznek, mert a tapasztalat azt igazolta, hogy az említett két helyen csupán a reggeli, déli és esti órákban szokták az utasok rendszerint a villamost várni.

Rheuma, csúz, köszvény, ischias

ellen legbiztosabb és leghatásosabb fájdalomcsillapító és gyógyhatású házi-zer a

„Diana” sóborszesz

Ne hagyja magát félrevezetni, mert csak a „DIANA” feirásu a valódi, a többi értéketlen utáztat.

— Halálozás. Buziáson meghalt hetvennégy éves korában Szabó Lajos nyugalmazott alapítványi tisztviselő. Halálát özvegye és hat gyermeke siratja.

— **Európai utazások.** Ezzel a ciklussal karácsonykor hagyja el a sajtót ifj. Hehs Aladár író külföldi utazásának leírását tartalmazó első kötet, amely a globetrotterek következetesen az első állomás helyével Itáliával foglalkozik. A háború óta nem jelent meg új Baedeker s az olasz viszonyok ismertetése nemcsak hézagpótló munkát végez, hanem irodalmi becsénél fogva is nagy érdeklődésre számít. A könyv számos eredeti fényképfelvételekkel és rajzokkal illusztrálva a **Népkönyvtár** könyvkiadó vállalat kiadásában jelenik meg **Aradon, Str. Razboeni 31-33.** Bolti ára 60 lei. Előjegyzésnél 35% kedvezmény.

Színház

A ma esti bemutató iránt a közönség körében igen nagy az érdeklődés, ami érthető is, mert az Orlov operett eddig mindenütt, ahol bemutatták, sorozatos előadásokat ért meg. Az igazgatóság teljesen új diszleteket készített az újdonsághoz, azonkívül pazar kosztümökkel látta el a göröket, kik különösen szépek lesznek. A főszerepeket Zilahy Irén, Betegh Bébi, Barna Anci, Szücs Laci, Misoga László és Kassay Károly játsszák. A rendezés Jakabffy Dezső munkája, a zenekart Gsányi Mátyás dirigálja.

Pfaff-varrógépek

ipari és házi célra a legjobbak.

Kerékpárok és alkatrészek nagy választékban. Javitóműhely

SCHUBER JÁNOS

műszerész, Temesvar-Gyárvaros, Fő-utca 19.

FARMODONT
PROGRAM

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Ócska gépöntést és kommerzöntést vagon-telekben vásárolunk. Friedrich Testvérek vasöntőde, Timisoara. 324

Magánjáró öntvényeket nyersen és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara. 324

Elektromosan hegeszt minden géprést Friedrich Testvérek elektromos hegesztőszálya.

Modern két vagy három szobás lakást májusra, esetleg augusztusra keresek Ajánlatokat Dr. Várnay Elemér Hitelbank-palota címére kérek.

Mélyen leszállított árak mellett, a legszébb karácsonyi ajándékot csak **parfüméria ANTALÓCZY-nál** szerezheti be. Szent György-ter, Püspöki palota.

Lakások márciusra 1 és 2 szobás mellékhelyiségekkel költségterítéssel, de lépés nélkül a Gyárvaros központjában **bérbéradók.** Ajánlatok a felajánlott bér és családi körülmények megjelelésevel „319” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Fiatalember, 19 éves, vizsgázott sofőr, 5. gimn. végzett, öt nyelvet beszél, van irodalmi és kereskedői praxisa, bármilyen alkalmazást keres. Cím: **Máthész Károly** Oravita.

Csinos, tiszta butorozott szoba azonnalra kiadó. Öv. Englmanné, Erzsébetvaros, Király-ter 3.

Irodai munkaerő, ki német, román, magyar nyelvet bírja, gépirásban jártas, kezdő állást keres. Megkereséseket „Megbízható” jellegre a kiadóba kérek.

Házmesterpar kerestetik, az asszony mint szakácsnő. Cím a kiadóban.

Állást keres románul és németül beszélő kereskedő. Cím **Mittelmann Wolf** Szénater 8. sz.

Gyors- és gépirónó állást keres. Szíves megkereséseket „Török” jellegre a kiadóba kérek.

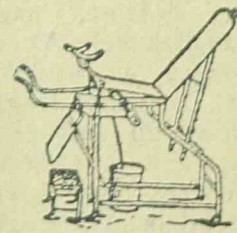
Irodába járó intelligens árva lakást keres unónéi, kinek esténként kézmunkázna az ottlakhatás ellenében. Lehetőleg Belvárosban. Cím a kiadóban.

Legnagyobb kész férfi- és gyermekruha áruház
KINCS ARTUR
Gyárvaros, (Andrássy-ut) Strada 3 August 7. 327

DURA
BATERIE

Értesitem tisztelt vevőimet, hogy **cipőműhelyemet** II., **Andrássy-ut 18. sz.** alá helyeztem át. Kérem továbbra is szíves pártfogásukat. Tisztelettel 187 **Gombos Gyula** cipész

Orvosok számára nagy fizetési engedmények.

Műtőasztalok, műtőszekrények, mosdók, irrigátorok, orvosi felszerelések, mind autogén előállásban kaphatók **GOLDSTEIN JANCU** Bucuresti, Strada Carol 44. 314

Mindennemű

tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben

Schaar és Hámorey cégnél

Telefon 9-64.

NAGYTAKARITÁST elektromos **PORSZIVÓGÉPEK** KÉL, **PARKETTASURÓLÁST**, **BEERESZTÉST ES FE-NYESITÉST** elektromos **PARKETTA-GEPPÉL** teljesít a **ROYAL VACUUMCLEANER** IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca) Telefon 21-10 198

MOZI

Belvárosi mozi: december 11.
Gyárvarosi mozi: december 13. és 15.
Mehalai mozi: december 17.

Belvárosi mozi: december 14.
Gyárvarosi mozi: december 14.

A timisoarai közönség közkívánatára.
Csak még egyszer látható mindkét moziban.

A gyimesi vadvirág

Benyomáskeltő szentimentális dráma a reális magyar életből 5 felvonásban.

Géczy István híres magyar író pályadíjat nyert népsziműve. Kiegészítésül egy elsőrangú vigjáték 4 felvonásban.

Egy árva regénye

Szenzációs dráma a művészek életéből 6 felvonásban.
Róma, Nápoly és Észak-Afrika tájképeivel.

A főszerepben:

Regina Loring

A film német felirással is el van látva.

Kiegészítésül egy Divat revue 1 felvonásban és egy amerikai vigjáték 2 felvonásban.

Jön!

Kedd, december hó 15-ki kezdettel:

A timisoara közönség nagy meglepetésére.

A tiz parancsolat

Monumentális film 10 nagy felvonásban, egy részben. Felemelt helyárak, kedvezményes jegyek érvénytelenek. Lásd falragaszokat és újsághirdetéseket.

ZIPSER OLGA
Str. Alba Julia. A legfinomabb harisnya- és keztüárak lerakata. Linon, vászon, batizst, női és férfi zsebkendők, legfinomabb gyermekharisnyák. 346

Kiadó
több, modern, zárható és fűthető
autógarage

luxus-autók részére a **Belvárosban.** Bővebbet: Telefon 9-64 alatt

331

Halló! Halló! Halló!
Legjobb Legszébb Legolcsóbb

férfi-, női- és gyermek-cipőket

készít mérték után. Raktáron csak saját készítményű cipőket tart nagy választékban. **Javításokat soron kívül eszközöl.** Nem kerül pénzbe a raktár megtekintése.

Ferdinand Popovicia cipész
Timisoara-Fabrica, Strada 3 Crai No. 21. (Három király-utca).

Olcsón eladnánk avagy elcserélnénk

Bucuresti központjában fekvő szép, modern

bérházat

(azonnal beköltözhető 6 szobás uri lakással, minden mellékkeliséggel)

egy **temesvári bérházzal.** Cím a kiadóban.

Jit a legjobb alkalom a karácsonyi bevásárlások eszközlésére!

detail
Több oldalról hozzám érkezett kívánságra elhatároztam, hogy engros-harisnyaüzletemben **elárusítást is létesítek engros árak mellett**

Női harisnyák minden színben és minőségben. Patent gyermekharisnyák, férfizoknik, keztüük és kötöttáru

óriási választékban
Vásárlási kényyszer nélkül mindenki meggyőződhetik rendkívüli olcsó áraitól.

F. si R. SCHWARZ harisnyaáruház
Belváros, Grisselini-utca (Stock in Eisen) 356